

BU64 Forbedring af toiletforhold i indskolingen på tre skoler

Baggrund

Det Radikale Venstre, De Konservative og Enhedslisten har bedt om et budgetnotat vedrørende forbedring af toiletforhold på særligt ramte skoler i København.

Indhold

Det ønskes, at der gennemføres indsatser på tre skoler med særligt fokus på rengøring, indretning, adfærd og pædagogik. Indsatserne skal være skalerbare, så de kan overføres til flest mulige skoler på sigt. Der ønskes en lille model, hvor der tages udgangspunkt i indskolingen, da udfordringer i indskolingen er størst. Dertil ønskes en evaluering af indsatsen på de tre skoler.

Toiletforholdene på mange af byens skoler lever på nuværende tidspunkt ikke op til Sundhedsstyrelsens anbefalinger om antallet af toiletter pr. klasse, og mange af de eksisterende toiletter opleves ikke pæne og rene. Seneste vedtaget Funktionsprogram for skoler følger ligeledes Sundhedsstyrelsens anbefalinger vedr. antal toiletter. Af Børne- og Ungdomsministeriets nationale trivselsmåling fremgår det, at de københavnske folkeskoler ligger under landsgennemsnittet for elevernes oplevelse af, hvorvidt toiletterne er rene og pæne.

Trivselsmålingen viser desuden, at eleverne ofte holder sig i løbet af skoledagen. Det kan påvirke deres koncentrationen, indlæring og trivsel, men kan også have mere langtrækkende sundhedskonsekvenser.

Københavns Kommune har 62 almene folkeskoler, og mange af disse er bygget i en tid, hvor opmærksomheden på skoletoiletter var meget anderledes end i dag. Mange af skolebygningerne er indrettet, så det er vanskeligt at etablere flere toiletter, og de enkelte toiletter er ofte etableret med flisebelagte overflader med fuger, der kan være vanskelige at holde rene. Grundet bygningernes fysiske forhold er det i flere tilfælde ikke muligt at etablere flere toiletter på etager etc. i et omfang, som Sundhedsstyrelsens anbefalinger anviser. Forskning og undersøgelser viser samtidig, at samspillet mellem toiletindretning, rengøring samt adfærd og pædagogik, er afgørende for at opnå en optimal toilettrivsel.

Budgetønsket omhandler forbedring af toiletforhold på følgende tre skoler: Rådmandsgades Skole, Katrinedals Skole og Blågårds Skole. De tre skoler er valgt ud fra, at de rangerer blandt de lavest ift. Børne- og Ungdomsministeriets trivselsmålingerne vedr. toiletforhold. Det vil sige, at eleverne ikke oplever toiletterne som rene og pæne.

Forbedring af toiletforhold

Der ønskes først en afdækning af problemerne på skolerne. Børne- og Ungdomsforvaltningen vil i dialog med skolerne afdække, hvad der ligger til grund for deres lave score i trivselsmålingerne, hvortil der laves en plan for indsatserne. Indsatserne sættes herefter i gang i form af fysiske forbedringer, pædagogiske aktiviteter og ændret rengøringspraksis.

De fysiske forbedringer vil udspringe i kravene i det nyeste funktionsprogram for skoler. Konkret består det af tilpasning af antallet af toiletter ift. antal klasser. Derudover vil det bl.a. bestå i coating af gulvene og væggene, så fugerne fjernes (reducerer lugtgener), justering af placeringen af sæbedispenser, papirhåndklædeholder og affaldsspand (reducerer dryp på gulvet og forbedre toiletoplevelsen), udskiftning af låse i toilet dørene (øger trygheden) samt indregulering af ventilationssystemet (forbedre indeklimaet).

Pædagogisk vil der blive gennemført undervisning ud fra Dansk Center for Undervisningsmiljø (DCUM) materialer. For at afprøve forløbene i en københavnsk kontekst, vil en medarbejder fra forvaltningen gennemføre undervisningen sammen med en lærer fra hver af de deltagende skoler.

Endelig vil der blive skruet op for rengøringsfrekvensen og indført timelig soignering. Der vil blive testet effekten af øget rengøringsfrekvens (fra 1 gang til 2,5 gange om dagen) og/eller øget tilsyn, hvor toiletterne tilses på timebasis og bliver ordnet, hvis der ligger papir eller der bliver beskidt i løbet af dagen. En opgave der ligeledes indtænkes i den pædagogiske indsats med henblik på at skabe øget ejerskab til toiletterne.

Børne- og Ungdomsforvaltningen vil løbende være i dialog med skolerne for at kunne justere på de forskellige indsatser. Derudover vil forvaltningen samarbejde med Københavns Ejendomme (KEID) om vedligehold af toiletterne.

Evaluering

Efter gennemførelse af indsatserne på de tre skoler vil Børne- og Ungdomsforvaltningen igangsætte en evaluering, der tager udgangspunkt i de nationale trivselsmålinger i starten af hvert år. Her ses på, om skolernes score har ændret sig til det bedre. Dette vil blive sammenholdt med de indsatser, der er gennemført, samt blive uddybet ved en dialog med bl.a. skolernes lærer. Derudover skal evalueringen indeholde et overblik over, hvor mange ressourcer, der er brugt på indsatserne med at forbedre toiletforholdene, herunder øget rengøring og pædagogiske aktiviteter.

Børne- og Ungdomsudvalget vil blive orienteret om udfaldet af evalueringen, og det vil på baggrund heraf være muligt i kommende budgetter at fremsætte flere politiske budgetønsker om at forbedre toiletforholdene på skoler i København.

Økonomi

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget <i>1.000 kr., 2023 p/l</i>	Styringsområde	2022	2023	2024	2025	2026	I alt
Istandsættelse af toiletter	Anlæg		1.851				1.851
Rengøring, pædagogisk indsats og projektledelse	Service		1.599	1.172			2.771
Udgifter i alt (netto)			3.450	1.172			4.622

Risikovurdering og proces

Forbedring af toiletforhold på Blågård Skole skal koordineres med igangværende HHR, så skal adgang og tidspunkt koordineres med byggeledelsen på pladsen. Eksterne håndværkere skal indpasses i sikkerhedshåndteringen på byggepladsen. Det skal kunne dokumenteres at der ikke er miljøskadelige stoffer i byggeaffaldet mv.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2 - Udgifter til service

1.000 kr., 2023 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/udgift (I/U)	2022	2023	2024	2025	2026	I alt
Øget rengøringsfrekvens	BUU	3360	U		1.022	1.022			2.044
Pædagogisk indsats - undervisning på 10 lektioner, dialog med skoleledelse og elevråd	BUU	3360	U		427				427
Projektledelse og evaluering	BUU	3360	U		150	150			300
Udgifter i alt					1.599	1.172			2.771

Tabel 3 - Øvrige anlægsprojekter

1.000 kr., 2023 p/l	Udvalg	Bevilling	2022	2023	2024	2025	2026	I alt	*
Anlægsudgifter									
Istandsættelse af toiletter (BUF)	BUU	2070		1.727				1.727	*
Byggehonorar (BUF)	BUU	2070		124				124	*
Anlægsudgifter i alt				1.851				1.851	

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende:										
Bispebjerg		Indre by	Vesterbro/ Kgs. Eng- have		Valby		Amager Øst		Udenbys	
Nørrebro	X	Østerbro	Brønshøj/ Husum		Vanløse	X	Amager Vest			
Adresse	Rådmandsgade 22, 2200 KBH Vanløse Allé 44, 2720 Vanløse									

	Hans Tavsens Gade 4, 2200 KBH

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID	X	